

Nr 39.

Ankom till riksdagens kansli den 10 maj 1922 kl. 1 e. m.

Memorial, i anledning av kamrarnas återremiss av bankoutskottets memorial nr 17 med förslag angående avlöningen för tjänstemän och vaktbetjante hos riksdagens kamrar och utskott.

I ett den 17 mars 1922 avgivet memorial (nr 17) hade bankoutskottet hemställt, att riksdagen, i anledning av ett utav kamrarnas herrar talmän framlagt förslag angående avlöningen vid innevarande riksdag för tjänstemän och vaktbetjante hos riksdagens kamrar och utskott, måtte 1:o besluta, att under innevarande års riksdag, utöver de i 1919 års avlöningsbestämmelser för de hos kamrarna, de ständiga och tillfälliga utskotten samt i riksdagens kansli anställda tjänstemän och vaktbetjante fastställda arvoden, ersättning må utgå till de tjänstemän och betjante, vilka äro innehavare av statstjänster, med två tredjedelar av vad vederbörande befattningshavare visat sig faktiskt hava på grund av tjänstgöring hos riksdagen avstått av den till statstjänsten hörande lönen;

2:o besluta, att mom. 7 i oförmälda avlöningsbestämmelser skall erhålla följande ändrade lydelse:

Vid slutet av varje riksdag må till vardera av de under hela riksdagen i kamrarna anställda förste vaktmästarna och till de kamrarnas vaktmästare, som ombesörja utdelningen av postförsändelser till kamrarnas ledamöter, utbetalas ett belopp av 50 kronor. Därjämte må, jämväl vid slutet av varje riksdag, till envar av de vaktmästare, vilka efter klockan elva e. m. tjänstgjort vid

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 8 saml. 28 häft. (Nr 39.)

aftonplena, utbetalas en extra ersättning av fyra kronor för varje gång sådan tjänstgöring ägt rum; samt

3:o) uppdraga åt fullmäktige i riksgäldskontoret att, med beaktande av vad här ovan anförts, låta verkställa utredning beträffande avlöningsförhållandena för här ifrågavarande personal, ävensom att vid nästkommande års riksdag i vederbörlig ordning framlägga det förslag, vartill utredningen må föranleda."

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hava riksdagens båda kamrar återförvisat ärendet till utskottet för ny behandling.

*Herrar tal-
män.*

Sedan utskottet med anledning härav i skrivelse den 23 sistlidna mars anhållit, att kanslideputerade måtte taga ärendet under förnyad omprövning och däri inkomma med det yttrande, vartill omständigheterna kunde föranleda, hava talmännen i skrivelse den 25 nästlidna april, med förmålan att kanslideputerade till talmännen inkommit med en den 28 förberörda mars dagtecknad skrivelse i ämnet, anført, att ärendet behandlats vid nämnda den 25 april hållet talmanssammanträde, vid vilket jämväl de ständiga utskottens ordförande ävensom kanslideputerade närvarit, samt i enlighet med den mening, som vid sammanträdet gjort sig gällande, talmännen ville föreslå, att — fränsett frågan om dyrtidstillägg och ersättning för eventuellt avstått sådant — åtgärder måtte vidtagas i det syfte, som angivits i kanslideputerades ifrågavarande skrivelse.

*Kansli-
deputerade.*

Den av talmännen åberopade, av kanslideputerade avlåtna skrivelser är av följande lydelse:

"Sedan kamrarna beslutat att till bankoutskottet återförvisa i memorial nr 17 innefattade förslag angående avlöningen för tjänstemän och vaktbetjänte hos riksdagens kamrar och utskott — vilket förslag huvudsakligen grundats på kanslideputerades efter remiss från herrar talmän gjorda hemställan i ämnet — har bankoutskottet i skrivelse den 23 innevarande mars anhållit, att kanslideputerade måtte taga ärendet under förnyad omprövning och däri inkomma med det yttrande, vartill omständigheterna kunde föranleda.

I samband härmed har till kanslideputerade överlämnats en av nio vaktmästare i riksdagens kamrar, utskott och kansli, vilka innehade stats-tjänst, innevarande dag gjord, till kanslideputerade ställd skrivelse, vilken här bifogas.

Uti sitt avgivna förslag i detta ärende hemställde kanslideputerade, att de hos riksdagen anställda vaktbetjänte, vilka vore innehavare av stats-tjänster, måtte efter enahanda grunder som de tjänstemän hos riksdagen, vilka innehade sådana tjänster, beredas ersättning för vad de visat sig hava på grund av tjänstgöring hos riksdagen faktiskt avstått av den till stats-tjänsten hörande lönen.

Före denna frågas behandling i kamrarna hava emellertid kanslideputerade kommit att uppmärksamma, att de i riksdagen anställda vaktmästarna i själva verket såsom också framgår av vaktmästarnas ovanberörda inlaga, sedan många år tillbaka avstått den grundlön, de ägde uppbära i respektive statens verk med undantag av till lönen hänförliga ålderstillägg, samt att vaktmästarnas avlöningsförmåner i riksdagen, som senast fastställdes år 1919, därför av riksdagen bestämts med hänsyn till detta förhållande.

Då kanslideputerades avsikt med de föreslagna bestämmelserna i ämnet icke varit att bereda någon del av den hos riksdagen anställda personalen ersättning för enahanda arbete inom riksdagen efter fördelaktigare grunder än nästföregående år, syntes till förekommande av ett sådant förhållande en ändring påkallad uti de av kanslideputerade föreslagna och av bankoutskottet i dess berörda memorial tillstyrkta bestämmelser, och har detta varit anledningen till det vid ärendets behandling i kamrarna från kanslideputerades sida gjorda yrkande om ärendets återremiss till bankoutskottet.

Vid en ändring i de föreslagna bestämmelserna anse kanslideputerade, att bestämmelserna böra avfattas så, att ersättning beredes vaktmästare för mistad löneinkomst, jämfört med näst föregående år. Någon anledning att härvid inskränka ersättningen till två tredjedelar, såsom för tjänstemännen föreslagits, torde ej föreligga, då den ersättning, varom här är fråga, avser — med undantag, enligt vad kanslideputerade inhämtat, för ett enda på frågans bedömande föga inverkan fall — ålderstillägg eller ersättning för bostadsförmån.

Beträffande frågan om dyrtidstilläggets i statstjänst inflytande på avlöningsförmånerna, varom jämväl talas i vaktmästarnas skrivelse, så torde denna fråga ävensom beredande av eventuell ersättning för det dyrtidstillägg, som, på grund av Kungl. Maj:ts efter avlåtandet av kanslideputerades första skrivelse i ämnet framlagda proposition med nya grunder för sådant tilläggs utgående, kan komma att få avstås av den hos riksdagen anställda personalen, böra upptagas till slutlig prövning, när riksdagen fattat sitt beslut i denna sak. Det är emellertid tydligt, att de föreslagna grunderna i sådant avseende skulle komma att i särskilt hög grad inverka på vaktmästarnas i riksdagen avlöningsförhållanden."

På grund av vad sålunda anförts och under åberopande i övrigt av sitt föregående memorial i ärendet till herrar talmän ävensom av vad vid den 24 nästlidne februari hållen talmanskonferens förekommit, få kanslideputerade, med frånträdande av sin förut gjorda framställning i ämnet, hemställa, att herrar talmän behagade föreslå bankoutskottet att vidtaga åtgärder i syfte

att under innevarande riksdag, utöver de i 1919 års avlöningsbestämmelser för de hos kamrarna, de ständiga och tillfälliga utskotten samt i riksdagens kansli anställda tjänstemän och vaktbetjänte fastställda arvoden, de av dessa tjänstemän, vilka äro innehavare av statstjänster, måtte beredas ersättning med två tredjedelar av vad vederbörande

befattningshavare visat sig faktiskt hava på grund av tjänstgöring hos riksdagen avstått av den till statstjänsten hörande lönen;

att, utöver arvoden för riksdagstjänstgöring, särskild ersättning för mistade löneinkomster må under innevarande riksdag tillkomma de hos kamrarna, de ständiga utskotten samt riksdagens kansli anställda vaktbetjante, som innehava statstjänst, i den mån de styrka, att de innevarande år nödgats i och för riksdagstjänstgöring avstå större andel av sina fastställda löneförmåner i statstjänst än under motsvarande del av riksdagstjänstgöring år 1921 varit förhållandet;

att genom fullmäktiges i riksgäldskontoret försorg en utredning måtte åvägbringas rörande ett definitivt ordnande av nyssberörda ersättningsfråga, i samband varmed jämväl torde böra beaktas spörsmålet rörande en revision av 1919 års avlöningsbestämmelser, ävensom att resultatet av sagda utredning i god tid förelägges nästkommande riksdag;

samt att mom. 7 i omförmälda avlöningsbestämmelser skall erhålla följande ändrade lydelse:

”Vid slutet av varje riksdag må till vardera av de under hela riksdagen i kamrarna anställda förste vaktmästarna och till kamrarnas vaktmästare, som ombesörja utdelningen av postförsändelser till kamrarnas ledamöter, utbetalas ett belopp av 50 kronor. Därjämte må, jämväl vid slutet av varje riksdag, till envar av de vaktmästare, vilka efter klockan elva e. m. tjänstgjort vid aftonplena, utbetalas en extra ersättning av fyra kronor för varje gång sådan tjänstgöring ägt rum.”

Utskottet.

Utskottet tillåter sig i avseende å detta ärendes tidigare behandling erinra, hurusom i anledning av uppkommen fråga om ersättning åt de hos riksdagen och dess utskott anställda statstjänstemän för deras under riksdagstjänstgöringen avstådda avlöningar å statstjänster samt vissa i samband därmed berörda spörsmål herrar talmän överlämnat saken för utredning och förslag till kanslideputerade, vilka jämlikt herrar talmäns bemyndigande samrått med första kammarens andre vice talman N. A. Nilsson samt ledamöterna av samma kammare C. G. Ekman och J. L. Widell.

Vid den granskning, som sålunda företagits, hade vederbörande kommit till den bestämda uppfattning, att hithörande spörsmål vore av rätt komplicerad beskaffenhet samt krävde en ingående och allsidig prövning, varför det knappast vore lämpligt eller ens möjligt att vid innevarande riksdag upp-

taga frågan i hela dess vidd till avgörande. Kanslideputerade hade därför ansett sig böra framställa förslag om en utredning genom fullmäktiges i riksgäldskontoret försorg, vars resultat borde föreläggas nästa års riksdag.

Även utskottet har funnit förevarande spörsmål av så invecklad beskaffenhet, att utskottet, som icke varit i tillfälle att verkställa den erforderliga utredningen i ärendet, nödgas ansluta sig till kanslideputerades nyssnämnda förslag. Enligt utskottets mening synes det nämligen vara nödvändigt, att de nuvarande avlöningsbestämmelserna, vilka ur flera synpunkter äro otillfredsställande, underkastas revision i sin helhet, med beaktande därvid av tjänstemännens berättigade intressen; och torde ett blivande förslag i ämnet böra i så god tid föreläggas nästkommande års riksdag, att de föreskrifter, som eventuellt varda antagna, kunna omedelbart tillämpas.

Under sådana förhållanden finner sig utskottet böra tillstyrka bifall till här föreliggande förslag, som innebär för tjänstemännens vidkommande en minskning mot vad de förut uppburit och beträffande vaktpersonalen, att den skulle erhålla ersättning i samma utsträckning som förlidet år.

Åberopande det anförda får utskottet, som ånyo anser sig böra fästa uppmärksamheten därå, att här endast är fråga om antagande av provisoriska bestämmelser, avsedda att tillämpas vid innevarande riksmöte, hemställa,

att riksdagen må godkänna herrar talmäns och kanslideputerades här ifrågavarande förslag.

Stockholm den 9 maj 1922.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
av första kammaren: herrar *Lindley, Öhngren, Waller, Strömberg, Vindahl, Malmberg, Andersson* i Hägelåkra och *Bodin*; samt
av andra kammaren: herrar *Kristensson, Gustafsson* i Örebro, *Borggren, Janson* i Kungsör, *Bäcklund, Lovén* och *Strindlund*.

Reservationer:

A.) av herrar *Lovén* och *Borggren*, som ansett, att utskottet bort hemställa,

”att riksdagen i anledning av förevarande förslag må

1:o) besluta, att under innevarande års riksdag, utöver de i 1919 års avlöningsbestämmelser för de hos kamrarna, de ständiga och tillfälliga utskotten samt i riksdagens kansli anställda tjänstemän och vaktbetjänte fastställda arvoden, ersättning må utgå till de tjänstemän och betjänte, vilka äro innehavare av statstjänster, med två tredjedelar av vad vederbörande befattningshavare visat sig faktiskt hava på grund av tjänstgöring hos riksdagen avstått av den till statstjänsten hörande lönen;

2:o) besluta, att de tjänstemän och vaktbetjänte, som icke äro statstjänare, under samma tjänstetid erhålla en gratifikation motsvarande $\frac{2}{3}$ av den medellön, som ligger till grund för beräkning av de med dem likställda, i stats-tjänst anställda, utgående ersättningarna med viss del av sin lön i statstjänst;

3:o) besluta, att mom. 7 i omförmälda avlöningsbestämmelser skall erhålla följande ändrade lydelse:

Vid slutet av varje riksdag må till vardera av de under hela riksdagen i kamrarna anställda förste vaktmästarna och till de kamrarnas vaktmästare, som ombesörja utdelningen av postförsändelser till kamrarnas ledamöter, utbetalas ett belopp av 50 kronor. Därjämte må, jämväl vid slutet av varje riksdag, till envar av de vaktmästare, vilka efter klockan elva e. m. tjänstgjort vid aftonplena, utbetalas en extra ersättning av fyra kronor för varje gång sådan tjänstgöring ägt rum; samt

4:o) uppdraga åt fullmäktige i riksgäldskontoret att låta verkställa utredning beträffande avlöningsförhållandena för här ifrågakvarande personal, ävensom att vid nästkommande års riksdag i vederbörlig ordning framlägga det förslag, vartill utredningen må föranleda.”

B.) av herr *Bäcklund*, som yrkat bifall till utskottets hemställan i memorial nr 17, eller således,

”att riksdagen, i anledning av förevarande förslag, må

1:o) besluta, att under innevarande års riksdag, utöver de i 1919 års avlöningsbestämmelser för de hos kamrarna, de ständiga och tillfälliga utskotten samt i riksdagens kansli anställda tjänstemän och vaktbetjänte fastställda arvoden, ersättning må utgå till de tjänstemän och betjänte, vilka äro innehavare av statstjänster, med två tredjedelar av vad vederbörande befatt-

ningshavare visat sig faktiskt hava på grund av tjänstgöring hos riksdagen avstått av den till statstjänsten hörande lönen;

2:o) besluta, att mom. 7 i omförmälda avlöningsbestämmelser skall erhålla följande ändrade lydelse:

Vid slutet av varje riksdag må till vardera av de under hela riksdagen i kamrarna anställda förste vaktmästarna och till de kamrarnas vaktmästare, som ombesörja utdelningen av postförsändelser till kamrarnas ledamöter, utbetalas ett belopp av 50 kronor. Därjämte må, jämväl vid slutet av varje riksdag, till envar av de vaktmästare, vilka efter klockan elva e. m. tjänstgjort vid aftonplena, utbetalas en extra ersättning av fyra kronor för varje gång sådan tjänstgöring ägt rum; samt

3:o) uppdraga åt fullmäktige i riksgäldskontoret att, med beaktande av vad här ovan anförts, låta verkställa utredning beträffande avlöningsförhållandena för här ifrågavarande personal, ävensom att vid nästkommande års riksdag i vederbörlig ordning framlägga det förslag, vartill utredningen må föranleda."

C.) av herr *Wallis*, som instämt med herrar *Lovén* och *Borggren*; samt

D.) av herr *Malmberg*, som instämt med herr *Bäcklund*.
